

O b č a s n í k Denných centier mesta Banská Bystrica

Milé čitateľky, milí čitatelia,

z februára, od starca, cesta vedie do marca. Keď píšem tieto slová, ešte na kopcoch vidno sneh, ale už cítiť, že lúče zubatého slnka vyžarujú stále viac tepla, príroda sa zobúdzá. Jar – krátke slovo, len tri písmenká, avšak veľkú moc v sebe skrývajú. Skrývajú v sebe čaro znovuzrodenia, začiatok nového života. Aj keď zima nebola tuhá, aj keď Perinbaba nenadelila veľa snehu, aj keď Mrázik nevymaľoval okná ľadovými kvetmi, predsa len prichádza túžobne očakávaná jar. Prvé teplé lúče slnka zohrievajú a prebúdzajú prírodu zo zimného spánku k životu. Pôda sa otvára vlahu a semenám, medzi hručkami sa tlačia drobné hlávky snežienok. Stráne, kopce zazeleňujú. Rozprúdi sa miazga stromov, puky sa nalievajú, aby čoskoro rozkvitli ako mladucha v závoji. Zažmúriš oči a začuješ vtáčí spev sa ozývajúci sa stále väčšou intenzitou a láka Ťa von. Ale nielen príroda, aj ľudia akoby vyzlečením teplých kožuchov zvliekli zo seba pochmúrnú náladu, sú usmievavejší, veselší, šťastnejší.

Fašiangy - prechodné obdobie medzi zimou a jarou, zvyčajne veselé obdobie. Na mnohých miestach Slovenska sa stále zachovávajú ľudové zvyky, ľudia vychádzajú z teplých izieb, aby si zatancovali a rozhýbali sa s prichádzajúcou jarou. I keď v tomto roku sme si tradičnú fašiangovú veselosť nemohli užiť, predsa len nejaký ten pampúšik sme si upiekli, pomocou výtvarných techník sme sa zasmiali i videli s najbližšími, s priateľmi, deťmi, vnúčatami... (Ešte že aspoň tej techniky sa pandémie netýka 😊.)

Fašiangovú veselosť strieda štyridsaťdňový pôst, čas na rozjímanie o večnom kolobehu života, čas na očistu tela a duše. Slávnostným zavŕšením jarného obdobia je Veľká noc. Kresťania oslavujú svoj najväčší sviatok, pripomínajú si utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. V tomto veľkonočnom tajomstve sa prejavuje obrovská sila vzkriesenia. Aj toto sú symboly a nádej začiatku niečoho nového. Dodáva nám to silu, ktorá pomáha prekonávať všetky prekážky. Jar je nádej pre všetkých nás, prísľub i viera, že sa čoskoro osobne spoločne stretne, objímeme sa, či zažijeme niečo krásne i vtipné.

Teším sa na všetkých Vás, verím, že už čoskoro osobne.

Ivana Kružliaková
vedúca odboru sociálnych vecí – Mestský úrad, Banská Bystrica

Milí naši čitatelia a priaznivci...

Vždy, keď rozmýšľam nad príhovorom do nášho OKA, tak v rýchllosti bilancujem.

Teraz by som mala hodnotiť rok 2020. Ale čo môžem napísať o roku, ktorý nám niekto ukradol.

Áno, dobre čítate, nezdá sa vám, že ten rok niekde zmizol, akoby sa prepadol?

Nechcem analyzovať, čo a prečo sa tak stalo, na to sú iní, povolanejší. Napíšem, ako to vidím ja.

Sme už starší vekom, aj keď srdcia máme mladé a máme aj chuť žiť.

Ale prišiel jeden marcový deň roku 2020 a naše životy sa obrátili naruby.

To, čo sme si najviac cenili, slobodu a spoločenstvo, sme úplne stratili....

hovorili sme si, že to nemôže trvať dlho, a letné mesiace tomu dávali za pravdu.

Ale prišla jeseň, zima a COVID nám zasa ukázal svoju silu.

Ako vás všetkých môžem povzbudiť?

Neviem, či to bude povzbudenie, ale pandémie do našich životov priniesla aj niečo pozitívne.

Viac sa zamýšľame nad svojim životom, viac spoznávame samých seba, mnohí hľadajú útechu vo viere. Nech je to čokoľvek, hlavná vec, aby nám to pomohlo prežiť tieto dni.

Celá naša redakčná rada sa snaží, aby najnovšie číslo OKO bolo pre vás pútavé a zaujímavé. Aby ste pri jeho čítaní aspoň na chvíľu zabudli na všetko negatívne, čo nás obklopuje.

Budem však veľmi rada, keď mi napíšete, či sa nám to podarilo.

Tak príjemné čítanie a veľa zdravia vám za celú redakčnú radu praje

Vaša Angela Mušková alias Muška

PRIPOMEŇME SI OSOBNOSTI, UDALOSTI, TVORBU

Paľo Bielik ako ho nepoznáme

Legendárny režisér Paľo Bielik sa najprv v roku 1935 blysol v úlohe Jánošíka, aby potom po vojne začal už ako režisér nakrúcať jeden veľký film za druhým.

Tým najznámejším je Jánošík z rokov 1962 - 1963. Hoci Bielik patrí k velikánom slovenskej kinematografie a dostávalo sa mu štátnych pôct, v závere jeho život nebol veselý. Na svojho otca si zaspomínala jeho dcéra Katarína Bieliková (63). Hoci nosí meno slávneho režiséra, je jeho nemanželskou dcérou, ktorú mal s herečkou Annou Marcinekovou. „Moji rodičia neboli zobratí, otec už bol v tom čase ženatý s pani Černickou, ale **legálne ma uznal a veľmi sa o mňa staral,**“ hovorí pani Bieliková. Možno aj preto, že sám Bielik nepoznal svojho otca, a tak si svoje jediné dieťa chcel užiť naplno, hoci bolo nemanželské.

➔ **Katarína Bieliková:** Pred sochou svojho otca pred bývalými ateliérmi na bratislavskej Kolibe. Socha je značne zarastená stromami.

Dátum a miesto narodenia: 11.12.1910, Banská Bystrica - Senica

Dátum úmrtia: 23. apríla 1983, Bratislava

Manželka: Marta Černická-Bieliková

Deti: Katarína Bieliková

Vnuk: Viktor Frešo

Filmy:

Vlčie diery	1948	Varúj...!	1947
Kapitán Dabač	1959	Jánošík	1936

Rok 1963: V Bratislave mal premiéru film Paľa Bielika Jánošík. Dvojdielny farebný širokouhlý film Jánošík režiséra Paľa Bielika bol najdrahším filmom v dovedajšej histórii slovenského filmu. Náklady na jeho výrobu dosiahli 8,7 milióna Kčs. Prvý film

o Jánošíkovi pochádza z roku 1921. Podieľali sa na ňom bratia Siakel'ovci, Jaroslav ako režisér, Daniel ako kameraman. V roku 1935 natočil ďalšieho Jánošíka český režisér

Martin Frič. **Na Paľovi Bielikovi ho upútali vysoká, takmer dvojmetrová postava, športový duch a charizma.**

Ludwig van Beethoven

Je všeobecne považovaný za najväčšieho skladateľa, aký kedy žil, dominuje obdobiu hudobnej histórie ako nikto predtým ani potom.

Odhaliť živšie ako ktorýkoľvek zo svojich predchodcov silu [hudby](#) sprostredkovať životnú filozofiu bez pomoci hovoreného textu; a v niektorých jeho [skladbách](#) možno nájsť najsilnejšie uplatnenie ľudskej vôle vo všetkej hudbe, ak nie vo všetkom umení. Aj keď nebol romantikom, stal sa zdrojom mnohých vecí, ktoré

charakterizovali prácu [romantikov](#), ktorí ho nasledovali, najmä v jeho ideáli programovej alebo ilustračnej hudby, ktorý v súvislosti so svojou [šiestou \(pastoračnou\) symfóniou](#) definoval ako „skôr výraz emócií ako maľbe.“

V [hudobnej podobe](#) bol značným inovátorom a rozšíril pôsobnosť [sonáta](#), [symfónia](#), [koncert](#) a [kvarteto](#), zatiaľ čo v *Deviatej symfónii* kombinoval svet vokálnej a inštrumentálnej hudby spôsobom, o aký sa nikdy predtým nepokúšal. Jeho osobný život bol poznačený hrdinským bojom proti [zasahujúcej](#) hluchote a niektoré z jeho najdôležitejších diel boli komponované počas posledných 10 rokov jeho života, keď nebol celkom schopný počuť. Bol tiež prvým hudobníkom, ktorý dostal plat bez akýchkoľvek povinností.

Beethoven bol najstarším prežívajúcim dieťaťom Johanna a Márie Magdalény van Beethovenovcov. Rodina mala flámsky pôvod. Bol to Beethovenov starý otec, ktorý sa prvýkrát usadil v Bonne, keď sa stal spevákom v zbore arcibiskupa voliča v Kolíne nad Rýnom; nakoniec povstal a stal sa Kappellmeisterom. Jeho syn Johann bol tiež spevákom volebného zboru; tak ako väčšina hudobníkov z 18. storočia, aj Beethoven sa narodil v tejto profesii. Aj keď spočiatku bola rodina Beethovenovcov pomerne prosperujúca, smrťou jeho starého otca v roku 1773 a poklesom jeho otca na [alkoholizmus](#) sa jeho rodina neustále zhoršovala.

Vo veku 11 rokov musel Beethoven opustiť školu; v 18 rokoch bol živiteľom rodiny. Beethoven v roku 1783 v Mannheime vydal svoju prvú [existujúcu skladbu](#) (*Deväť variácií na pochod od Dresslera*). Do júna 1782 sa Beethoven stal Neefeho asistentom dvorného organistu. V roku 1783 bol tiež vymenovaný za hráča na kontinuu v opere v Bonne. Nasledujúcich päť rokov zostal Beethoven v Bonne. K jeho ďalším súdnym povinnostiam sa pridala aj hra na [violu](#) v divadelnom orchestri. Spoznal vdovu po kancelárovi Josepha von Breuning a ona ho angažovala ako učiteľa hudby pre dve zo svojich štyroch detí. Odvtedy sa dom Breuningovcov stal pre neho druhým domovom, oveľa [príjemnejším](#) ako jeho vlastný.

Prostredníctvom pani von Breuningovej získal Beethoven množstvo bohatých žiakov. Beethoven prijal Haydnovu ponuku a na jeseň 1792, keď sa vojská francúzskej revolúcie rútili do provincií Porýnie, Beethoven opustil Bonn, už sa nikdy nevrátil. Rok 1795 znamenal prvé verejné vystúpenie Beethovena ako klaviristu vo Viedni. Hral vlastný [koncert](#) (č. 2, Opus 19). Väčšina jeho publikovaných diel z tohto obdobia je určená pre klavír, samostatne alebo s inými nástrojmi, dôležité výnimky sú *Sláčikové*

trio Es dur, Opus 3; na *tri String Tria*, opus 9; *šesť kvartetá*, opus 18; a *Prvá symfónia*. Beethoven pomaly a metodicky rozširoval svoj sortiment, stále však bol klavírnym skladateľom par excellence. Zmena smeru nastala s Beethovenovým postupným uvedomovaním si, že ohluchol. Prvé príznaky sa objavili ešte pred rokom 1800, napriek tomu jeho život pokračoval niekoľko rokov nezmenený: stále hrával v domoch šľachty, súperil s ostatnými klaviristami a vystupoval na verejnosti. Odvtedy boli jeho dni ako virtuóz zrátané. Okolo roku 1819 sa jeho hluchota stala úplnou. Mnoho jeho hudobných nápadov mu prišlo na dlhých prechádzkach po vidieku neďaleko Viedne a boli zaznamenané v skicároch.

Beethoven a Slovensko: mal veľmi priateľský vzťah s grófom Brunsvikom a často ho navštevoval v jeho kaštieli v Dolnej Krupej. Koncertoval v Bratislave aj v Hlohovci. Na vymenovanie všetkého, čo tento hudobný majster vytvoril, by nám nestačili ani všetky stránky OKA. Naučil nás, že hudbu treba cítiť a vnímať hlavou a srdcom, inak by nemohol skomponovať všetko to, čo vytvoril.

VEDELI STE, ŽE...

- Prvýkrát verejne vystúpil Beethoven, keď mal osem rokov.
- Beethovenov otec inzeroval svojho syna ako ďalšie zázračné dieťa v hudbe tvrdením, že je o dva roky mladší ako v skutočnosti bol.
- Keď sa Napoleon korunoval za francúzskeho cisára, Beethoven mu vymazal venovanie tak tvrdo, že rukopis roztrhol.
- Kosovo a Rada Európy prijali Beethovenovu „ódu na radosť“ ako svoju hymnu.

POZORUHODNÉ DIELA:

- „Symfónia č. 9 d mol“
- „Eroica Symphony“
- „Symfónia č. 5 c mol op. 67“
- „Symfónia č. 7 A dur, op. 92“
- „Symfónia č. 6 F dur“
- "Sonáta mesačného svitu"
- „Arcivojvodské trio“
- „Cisársky koncert“
- „Choral Fantasy c mol“
- „Diabelliho variácie, op. 120“

ZOMREL

26.03.1827

Viedeň, Rakúsko

MESIAC KNIHY SA SLÁVI OD MINULÉHO STOROČIA

Myšlienka zasvätiť knihám jeden mesiac v roku vznikla v minulom storočí, konkrétne v roku 1955. Práve od tohto roku si spájame začiatok jari s úctou ku knihám, na základe čoho sa nám mnohé inštitúcie snažia pravidelne priblížiť ich zmysel vo svojej plnej kráse, čím pokračujú v šírení odkazu Mateja Hrebendu. Ten spravil pre osvetu kníh a ich distribúciu obrovský kus práce a teraz sa o niečo podobné každoročne snažia jeho nasledovníci po celej krajine.

Marec sa ako Mesiac knihy odôvodnil dátumom narodenia aj smrti osobnosti slovenských dejín, **Martina Hrebendu Hačavského** (10. 3. 1796 – 16. 3. 1880). Ten hoci ako slepý, miloval knihy a kalendáre. Šíril ich medzi ľuďmi aj napriek tomu, že bol slepý. Hoci oficiálne zdroje spomínajú spojitosť s Hrebendom, pravda je tiež trochu iná. Hrebenda bol skvelým symbolom, no z časti za to môže aj marec samotný.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŽIEN

Medzinárodný deň žien (často označovaný skratkou MDŽ) pripadajúci každoročne na 8. marec je medzinárodne uznávaný sviatok stanovený OSN k výročiu štrajku 40 000 newyorských krajčírok v roku 1908. Tieto bojovali za zrušenie desaťhodinového pracovného času, proti nízkym mzdám a zlým pracovným podmienkam.

Ak niekto tvrdí, že sviatok MDŽ je prežitkom bývalého režimu, tak buď nepozná historické pozadie tohto sviatku, alebo si neváži ženu ako takú. Žena je nositeľkou nového života, je základným pilierom každej rodiny, a preto si právom zasluhuje pozornosť.

Dva príspevky k medzinárodnému dňu žien sú uverejnené v časti Vlastná tvorba seniorov.

VELKÁ NOC

Vzácnym návšteväám sa na znak úcty darovali kvety, takže zrejme odtiaľ je odvodená Kvetná nedeľa. V tento deň, ale aj na Zelený štvrtok, Veľký piatok, Bielu sobou a Veľkonočnú nedeľu

znejú v kostoloch pašie. Zelený štvrtok dostal svoje pomenovanie podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kam sa Ježiš uchýlil, aby sa modlil. Tam poňho prišli vojaci cisára Tibéria. Za 30 strieborných ho zradil Judáš Iškariotský. V Getsemanskej záhrade označil Ježiša Krista bozkom. Keď si uvedomil, čo spáchal, obesil sa. Dopoludnia slúžia biskupi omše so všetkými kňazmi svojich diecéz. Večerná omša sa celebruje na znak spoluúčasti veriacich s utrpením Krista a v kostoloch prestávajú zvoniť zvony.

SYMBOLY VEĽKEJ NOCI

- **baránok** — symbol baránka sa nachádza už v predkresťanských tradíciách. V židovskej tradícii sa používal ako obetné zviera za hriechy. Zároveň židia na sviatok Paschy jedia baránka ako pripomienku svojho vyslobodenia z Egypta. V kresťanstve je baránok jedným zo symbolov Ježiša Krista, lebo obrazne podľa kresťanskej viery on je baránok obetovaný za spásu sveta.

- **kríž** — Kríž je dnes najdôležitejším z kresťanských symbolov, pretože Kristus bol odsúdený na smrť ukrižovaním. Tento trest patril k trestom veľmi krutým a ponižujúcim.

- **ohň** — Veľkonočná bohoslužba sa začína zapálením veľkonočného ohňa, ktorý symbolizuje víťazstvo Ježiša Krista nad temnotou a smrťou. Od tohto ohňa sa potom zapalujú veľkonočné sviečky.

- **sviečka** — Sviečka je v mnohých kultúrach chápaná ako znamenie života. Veľkonočná sviečka symbolizuje vzkrieseného Krista -- tento symbol pochádza zo starovekých osláv Veľkej noci, pri ktorých sa zapaluje sviečka (nazývaná tiež paškál) od ohňa. Takto zapálená sviečka sa v priebehu veľkonočnej bohoslužby ponára do vody na krst, je ozdobená

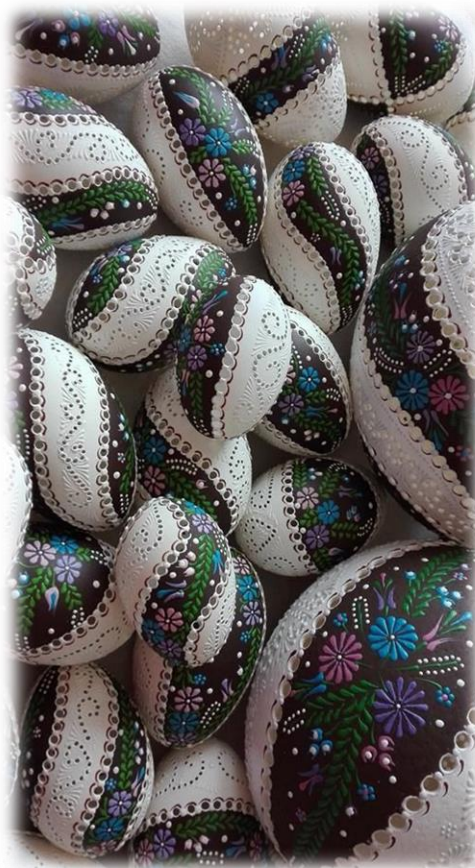

znamením kríža a symbolmi alfa a omega, t. j. začiatku a konca vekov, ktorými je Kristus. Táto sviečka sa potom zapalauje počas celého veľkonočného obdobia až do Turíce a pri každom krste -- aby sa naznačilo, že krst patrí k Veľkej noci. Táto sviečka sa tiež zapalauje pri kresťanskom pohrebe na znamenie toho, že zosnulý rovnako ako Kristus, prešiel bránou smrti; a cirkev sa za neho modlí, aby vstal k novému životu s Bohom.

- **vajíčko** — Pretože vajíčko obsahuje zárodok života, bolo v mnohých kultúrach symbolom plodnosti, života a vzkriesenia. V súvislosti s ľudovou tradíciou vznikol zvyk maľovať tieto vajíčka; dôvodom jedenia vajec na Veľkú noc bola zrejme aj skutočnosť, že vajcia sa nesmeli jesť v pôstnom období. V kresťanstve sa vajce vykladá ako symbol zatvoreného hrobu, z ktorého vstal Kristus, ako symbol nesmrteľnosti.
- **zajačik** — Aj keď mnoho nenáboženských tradícií má svoje korene v kresťanskej symbolike, niektoré veľkonočné symboly môžeme vystopovať až do predkresťanskej doby. Napríklad zajačik má pravdepodobne pôvod v pohanských rituáloch oslavujúcich príchod jari.

- **korbáč** — Tento v niektorých regiónoch Slovenska dôverne známy symbol Veľkej noci má tiež pôvod v starých pohanských zvykoch.

VLASTNÁ TVORBA SENIOROV

Mesto a Bystričanky

Pod Urpínom mesto leží, kto
v ňom nebol, nech tam beží.
Nech sa stavia na námestí, kde
história dýcha a je krásne,
o ňom sa aj píšu básne.
Veľmi vzácna je fontána, celé
leto nám vyhráva.
Bystrica má šikmú vežu akej
u nás nieto páru.
Pod ňou býva riadna mela keď
sa stretne tam žien veľa.
Teraz príbeh začína: *Čo o meste
hovoria?*

Naše mesto je vraj pánske, bo zostalo bez továrne
Miesto fabrík sú butiky, viac lekárni a putiky
Na Urpín sa vraj chodilo randiť, na Štiavničky verní fandiť.
Európa je lákadlo, odolať sa jej dá ťažko.
Tých lákadiel je v meste veľa, debaty sú veľmi zvláštne,
Prepiera sa pandémia, politika, rodina a všeličo inšie.
Čo si o tom myslia muži?
Všetko možné. Potom pokývajú hlavami a polichotia všetkým.
Bystrica je krásne mesto, veľa pekných žien v ňom jesto.
Bystričanky sú fajn baby, preto ich všetky máme radi.

Tento príspevok nám poslal **p. Tibor Haluza**, bývalý aktívny člen DC Rozmarín. Spieval v speváckej skupine a napísal zopár textov piesní. Vo svojom príspevku ukryl štipku humoru, ale hlavne hrdosť na naše mesto. Nášmu „OKU“ želá veľa prispievateľov a hlavne čitateľov. Pán Haluza pridal aj gratuláciu všetkým ženám k ich sviatku: Prajem Vám ženám veľa zdravia, lásky, optimizmu a aby ste sa čo najviac priblížili k životu podľa Vašich predstáv. Autorom nasledujúcich veršov k medzinárodnému dňu žien je pán **Viliam Slaný**, bývalý člen DC Rozmarín.

Chcem si s vami zaspomínať a aj čosi pripomínať,
vrátiť sa do minulosti, do skorších liet, do mladosti.
Rôčky stále pribúdajú, zastaviť sa žiaľ nedajú,
hlavne nech len zdravie slúži, veď každý z nás po ňom túži.
Trend života nezastavíš, ba naopak, všetko skazíš,
nesnaž sa ho provokovať, vôľ ho radšej rešpektovať.
Ženám treba poďakovať, dobré zdravie povinšovať,

veď sú zdrojom pokolenia, rodných klanov rozšírenia.
Dnešná doba rýchlo beží, spomnúť „deň žien“ nám náleží,
to sú žiaľ už také časy, v nenávratne už dnes asi.
Spev Krištofa Veselého, to bol balzam pre každého,
dnešné hity „hoky-haky“, vyvrieskujú mladé baby.
Prachom padli evergríny, to bol nápev celkom iný,
nepočúvať zlátaninu, radšej zvučnú slovenčinu.
Mimo bežných to starostí, sú v rodinách aj radosti,
rodinky sa rozšírili, vnúcatmi nás obdarili.
Spomíname v tejto chvíli, na tých čo nás opustili,
na miesto pri vašom stole, ostane žiaľ navždy holé.
No život už taký býva, niekedy aj trpkosť skrýva,
treba sa s ním popasovať, tvrdý zásah ignorovať.
Trend života nezastavíš, ba naopak, všetko skazíš,
ak ho budeš provokovať, snaž sa radšej rešpektovať.
V rodinách nech pokoj vládne, nech problémy nie sú žiadne,
odpusťte si mrzutosti, žite pekne vo svornosti.
Záver môjho vinšovania, to sú ku vám moje priania,
zdravie, silu a aj elán, nech sa splní každý váš plán.
V mojej tvári sú už vrásky, hlavu zdobia šedé vlásky,
všetko to čo sa mne snilo, to vám praje priateľ

Vilo

Zmier sa s minulosťou, ži prítomnosti a snívaj o budúcnosti.

Stalo sa to dávno, v krajine večného snehu a ľadu, kde vládla krásna, ale krutá kráľovná Zima. Mala veľa poddaných, ktorými boli snehové víly. Tie pre ňu tancovali a pri tanci mávali rukami, z ktorých im padali na krajinu trblietavé snehové vločky a zasypávali ju hustou snehovou perinkou. Kráľovná Zima mala aj krásnu, nežnú dcéru, Snežienku. Snežienka bola biela ako sneh a bola aj milá a láskavá. Zima sa veľmi bála, aby neskúsenej Snežienke niekto neublížil, preto ju ukrývala pod hustou snehovou perinkou a nedovolila, aby spod nej vychádzala. Snežienka bola preto veľmi smutná.

Jedného dňa, keď snehové víly tancovali a matka Zima na ne s hrdosťou pozerala, zbadala Snežienka v snehovej perinke malé okienko.

„Ach!“ potešila sa. „Aspoň uvidím snehovú krajinu.“ Bojzливо sa priblížila k okienku a nakukla. Zbadala vysokú snehovú horu, na vrchole ktorej sedel mládenec. Bol to jarný vánok, posol Jari, syn kráľovnej zo susednej krajiny. Keď zbadal, že na neho pozerajú spod snehového okienka dve krásne zelené oči, zašepkal: „Neboj sa ma, milá Snežienka. Vytiahni svoju hlávku spod snehovej perinky. Pozri sa na mňa. Ja ti neublížim.“

Snežienke sa mládenec páčil. Preto nabrala odvalu a smelo vytiahla hlávku spod snehovej perinky. Jarný vánok sa v tej chvíli do nej zaľúbil, lebo podľahol jej nežnej kráse. Sklonil sa k nej a vdýchol do nej silu svojej lásky. Tá bola taká silná, že sa v náručí Snežienky

premenila na krásne malé dievčatko, celkom podobné mamičke. Bolo celé biele, len vlásky malo žlté, prehriate jarným slniečkom. Snežienka dala svojej dcérke meno Bleduľka.

Keď kráľovná Zima uvidela dievčatko, nahnevala sa na Snežienku.

„Už nikdy neuvidíš svetlo ani ty, ani tvoja dcérka! Navždy zostanete pod snehovou perinkou!“ Dýchla na ne svojim studeným dychom a oni sa premenili na malé studené kamienky. Vzápätí na ne nafúkala veľkú snehovú prikrývku. Vtedy sa pri nej objavil jarný vánok.

„Nedovolím, krutá Zima, aby moja Snežienka a moja dcérka Bleduľka trpeli!“

Odviaľ snehovú prikrývku a do kamienkov pod ňou vdýchol život. V tej chvíli sa Snežienka aj Bleduľka premenili na krásne biele kvietky, veľmi navzájom podobné a predsa odlišné. Snežienka mala na nich zelené okraje, aké boli jej oči a Bleduľka zase žlté okraje, aké mala vlásky.

„Zmierte sa s minulosťou, Snežienka, aj ty, moja dcérka Bleduľka. Odpustite kráľovnej Zime jej krutosť. Lebo ona musí vládnuť, aby ročné obdobie, kedy prichádza, bolo krásne. Žite prítomnosti a uzerite krásu života vždy na jar, keď k vám priletím. Staňte sa so mnou poslami jari!“

Od tých čias žije Snežienka s dcérou Bleduľou vedľa seba. Každý rok vykukujú svoje hlavičky zo snehu, aby ukázali všetkým, že už začína jar. Vtedy sa tešia z prítomnosti a keď jar odíde a po čase opäť nastúpi zima, snívajú pod snehovou prikrývkou o šťastnej budúcnosti, ktorá ich čaká, keď priletí znovu jarný vánok.

Autorka: Lea Weberová

K ROKU 2021

Vývoj, zmeny, premeny.
Ak poodhalíme závoj do minulosti,
spoznáme, že sme nepoučiteľní.
No azda sa niektorí z nás,
dostali trochu ďalej v poznaní
a uverili pravdivosti týchto slov:

*Čo zaseješ, to žneš.
Čo dáš, dostaneš späť.
Dobré, či zlé sa ti znásobené vráti.
Nič z činov dobrých, ani zlých sa
nestratí.
Všetko raz musíš, do posledného haliera
splatiť,
vyrovnať účet svojho života.
Prijať odmenu, ale aj spravodlivý trest.
Každý je zodpovedný sám za seba
a sám to bude musieť niesť.
Iba nezištné konanie dobra,
môže zjemniť hrany našich činov
minulých.
Tiež modlitba blízkych.*

Treba nám trochu spomalit
a zamyslieť sa
nad múdrosťami overenými vekmi.
Natíska sa otázka:
Dá sa zvrátiť zle nastavený smer vývoja,
ktorým sa svet dlhodobo uberá?
Keď sa vyvíjajú a zdokonaľujú aj všetky
zlá!?

Napríklad taká korona,
ktorá je ako varovný prst,
že niečo v našich životoch nehrá,
že nežijeme podľa zákonov prírody,
ktoré sú vlastne zákonmi Božími.

Vieme, že spravodlivosť a dobro
v konečnom dôsledku zvíťazia nad zlom,
ale koľko zbytočných strát
utrpiť za ten čas každý z nás!
Naučme sa konečne rozlišovať,
čo je dobré a čo zlé.
Napovie nám to cit, naše svedomie.

Nekonajme tak,
ako väčšinou konalo ľudstvo pred nami.
V zmysle slov: Po nás potopa!
Buďme zodpovední,
veď všetko sa nielen nás,
ale aj našich potomkov dotýka.
Môžeme mať pokoj raz,
tam na druhej strane,
keď tí, čo prídu po nás,
nám budú len vyčítať,
keď nás budú preklínať:
Čo ste to s tou našou planétou dorobili!

Buďme radšej pre nich dobrým
príkladom,
aby sme sa na krídlach uznania
a vďačnosti z ich strany,
dostali po pozemskej smrti tam,
kde len slnko lásky svieti,
kde nepoznané svety
žiaria radostným bytím,
láskou, krásou, čistotou.
Sú rajskou záhradou
v prekrásnej krajine,
v duchovnej ríši.

Nebudme stále proti niekomu, niečomu,
svojou neústupnosťou, vulgárnosťou,
agresivitou, hnevom,
si to len priťahujeme.
Veď čo dávame, sa nám znásobené
vracia
a blúdime ako v začarovanom kruhu v
tme.
Stále si vzájomne len niečo vykrikujeme,
ubližujeme, česť výnimkám.
Namiesto toho, aby sme sa spojili
a spolu našli najlepšie riešenie.
Upokojme sa, nechajme prehovoriť cit
so zdravým rozumom.

Postavme sa spoločne svojím umom
za niečo dobré, za dobrú vec,
čo všetkým prinesie úžitok,
šťastnejší život, lásku, pokrok, mier.
Pomôžme životnému prostrediu,
prírode, životu v nej.
Skúsme byť pre iné štáty príkladom.

***Veď Slovania, Slovák, Slovenka,
patria medzi národy Baránka.
Majú šíriť dobré slovo,
máme to zakotvené v koreni slova
od vekov.
Je to našou úlohou.
Dôverujme si, pomáhajme si
navzájom.***

Autorka: M. Pacerová

Závisť, nenávisť, agresivitu, neprajnosť,
zákernosť, vulgárnosť...
vypusťme z našich slovníkov a životov.
Ach ako nepríjemne znejú tieto temné
slová!
***Nahrad'me ich vše obsiahlou
láskou, pravdou, čistotou
a môže byť s Božou pomocou aj
lepšie
v nastávajúcom roku 2021.***

ROVNICA

Muž a žena, Ľudsko-ľudský pár.
Ona jemu on jej
ako cenný dar.
Rovnica lásky s riešením
jeden plus jeden
rovná sa jeden.
Výsledok často uniká
keď do jedného z dvojice
dosadiš iba
polovicu človeka.

MÁ RADA ŽIVOT

Do duše sa jej vryli hlboké ryhy života.
Poryvy srdca, smútok, žiaľ,
bolesť i radosť, mladistvé lásky,
čo osud odvíjal.
Záchvevy šťastia, pocity straty
strhol vír Život a viac ich nevráti.
Na tvári má jemný úsmev.
Ston či vzdych nevyjde z jej pier.
Len oči hľadajú múdro, vážne.
Je v nich hlboký pokoj a mier.

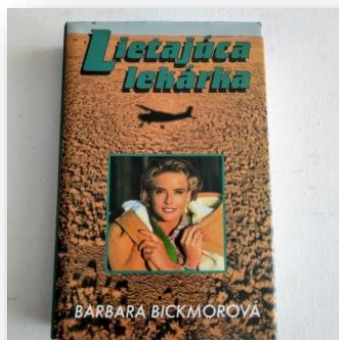
VEDELI STE, ŽE

1. Vynálezcu prvého bankomatu - Brita Johna Shepherd-Barrona priviedla myšlienka vytvoriť zariadenie na výdaj peňazí situácia, keď sa jedného dňa nedostal k hotovosti, pretože banka bola už zatvorená. Vnímal ako problém to, že ľudia sa nemôžu dostať k svojim peniazom mimo otváracích hodín pobočiek bánk. Nápad s bankomatom dostal počas kúpeľa. Inšpiroval

sa automatom na sladkosti. Čokolády nahradil peniazmi. Prvý bankomat bol spustený v júni 1967 v Londýne.

2. Slovenská pošta vydala 21.8. poštovú známku s názvom Pandémia COVID-19. Ide o príležitostnú známku, ktorá bola vydaná ako upozornenie na pandémiu ochorenie COVID - 19. Autorom výtvarného návrhu je akademický maliar Karol Félix. Nominálna hodnota známky je 2 eurá, jej rozmery sú 32x45 milimetrov. Vyšla v náklade milión kusov.

3. V Japonskom Tokiu existuje kníhkupectvo, kde predávajú iba kópie jednej knihy. Titul sa mení každý týždeň. V obchode s názvom Morioka Shoten. / Shoten - po japonsky kníhkupectvo/ nájdete už iba inštaláciu obrazov inšpirovaných knihou, ktorá sa v daný týždeň predáva. Minimalistická filozofia obchodu, ktorý otvorili v máji 2015 zaujala návštevníkov z celého sveta. Spoločnosť Takram, ktorá navrhla vzhľad predajne získala za projekt medzinárodné ocenenie Design Award .

Dana Gazdíková DC
Púpava

K V Í Z - dokážte , že ste hlavička.

1. Ktorá z týchto chorôb je liečiteľná?

- a) žiadna z nich
- b) skleróza multiplex
- c) svalová dystrofia
- d) alzhaimerová choroba.

2. Vieš, načo sa využíva radar?

- a) na zosilnenie zvuku
- b) ako náhrada lasera
- c) na dedekciu objektov.

3. Čím sa zaoberá vedná disciplína speleológia?

- a) štúdiom jaskýň b) štúdiom vnútorných orgánov c) štúdiom kameňov d) štúdiom žiráf

4. Koľko hráčov tvorí volejbalové družstvo?

- a) 9 b) 5 c) 8 d) 6

5. Oxid uhoľnatý je pre človeka nebezpečný, pretože sa viaže:

- a) DNA b) vitamín C c) na leukocyty d) na hemoglobín

6. Ktorý plyn má žltô-zelené zafarbenie?

- a) chlorín b) hélium c) kyslík d) oxid uhličitý

7. Kde nájdeme Údolie kráľov?

- a) v Iraku b) Palestíne c) v Turecku d) v Egypte

8. Hlavné mesto Nemecka je:

- a) Berlín b) Mníchov c) Hamburg d) Frankfurt nad Mohanom

9. Ktorý hmyz má na svedomí najviac úmrtí na svete?

- a) vinná muška b) pakobylka c) komár d) blcha

Správne odpovede: 1(a), 2(c) 3(a)4(d) 5(d)6(a)7(d) 8(a)9(c)

Pripravila: Mária Rábeková

NIEČO NA ROZVESELENIE

Preklepy:

- Edison sa pohoťovo vynašiel
- bežal s vedrom opreteký
- nespokojenecká výživa
- chlast minute
- USBkistan
- ruský časopis pre teenagerov: Fagaňok
- plienka sedembodková
- nikdy nejem nalačno
- Eskimáci hľadali iglu v kope sena
- Vladimír Imidž Lenin
- heslo telocvikára: Poť so mnou.

- Ochechúlio Iglesias
- a ty si sa tu kde zodrala?
- koho to sem červy nesú?
- každé ráno hľadím do zúfadla
- vlak na nechty
- stromček ozdobili vianočnými silonkami
- pálenka v ríši divov
- až mi zle ošťalo

HUMOROM PROTI STAROBE

Po vyšetrení u lekára sa pacient pýta:

-Pán doktor, tak ako je to s mojím zdravím?

Môžem si ešte dovoliť to povestné, víno, ženy a spev?

-Spievať ešte môžete - odpovedá lekár.

Môj mozog je ako bermudský trojuholník...

Informácie idú dovnútra, ale už ich potom nikto, nikdy nenájde.

Aj pri alkohole sa naučte povedať nie. Príklad: „Dáš si víno?“ „a prečo nie?!”

Pán vodič, ste ochotný podstúpiť alkoholový test? Veľmi rád, aký alkohol budeme testovať?

POZOR!!! Priatelia, v žiadnom prípade si nenechajte pri nakupovaní merať teplotu kvôli korone! Je to pasca! V skutočnosti vám vymažú pamäť! Šiel som do obchodu kúpiť ovocie a zeleninu a odchádzal som s rumom a basou pív!!!

Vieš aký je rozdiel medzi našou vládou a obilím? Žiadny. Oboje treba vymlátiť, aby sme nezomreli hladom.

Pán doktor, čo mám napísať ako príčinu smrti? Napíš Covid - 19. Ale on má 40 bodných rán. Tak Napíš Covid - 19 a nečakané komplikácie.

Dôchodok vo Francúzku, pohár vína a celý deň na pláži. Dôchodok v Anglicku, pohár whisky a celý deň na rybách. Dôchodok na Slovensku, pohár s močom a celý deň v čakárni.

Keď sa cítite smutní, osamelí, frustrovaní...vždy si uvedomte, že jedno z najkrajších svetiel vo vašom živote je žiarovka vo vašej chladničke.

Pripravila: Mária Rábeková

NIEČO PRE MLSNÉ JAZYČKY

Jablkový šalát :

5 – 6 ks jablká
1 ks malá konzerva kukurice
1 ks tatarská omáčka
1 ks kyslá smotana
1 ks pór
korenie, soľ - podľa chuti

Postup

Ošúpané jablká nakrájame na malé kocky, pridáme nadrobno posekaný pór, kukuricu bez nálevu a zalejeme tatarskou omáčkou zmiešanou so smotanou. Dochutíme, necháme odležať. Šalát je osviežujúci, výborný k šunke a na studené pohostenie.

autor: gurnarka

toprecepty.cz

Veľkonočná plnka :

Suroviny:

3 stredne veľké bagety, alebo 10 rohlíkov – nakrájať na kocky
ohriate mlieko – 100 ml + viac podľa potreby
3-4 vajcia
200g šunky v kuse, alebo hrubšie pláty – nakrájať na kocky
čerstvá petržlenová vňať a pažitka
1 ČL vegety
1/2 ČL kmínu
čierne mleté korenie
maslo, strúhanka

Postup

Pečivo zmiešame s cca 100ml mlieka a s vajčkami (dajte najskôr 3 a potom ak bude ešte treba pridajte ďalšie – záleží aj na ich veľkosti) a poriadne premiešame - najlepšie sa to všetko mieša rukou. Ak je treba pridáme ešte mlieko. Ďalej dáme šunku, bylinky, vegetu, kmín, čierne mleté korenie a soľ podľa chuti (ja som dala asi 1/2 ČL). Opäť poriadne premiešame. Stredne veľký plech si vymažeme maslom a vysypeme strúhankou. Na plech si rozložíme rovnomerne zmes a navrch porozkladáme ešte malé kúsky masla. Pečieme vo vopred vyhriatej rúre (170° - 180°C) asi 30 minút. Po upečení necháme vychladnúť a podávame s čerstvým šalátom.

JUBILANTI

*Život je ako rozprávka krásna, ale je umenie dobre ho žiť. A tak Vám
prajeme, nech sa Vám darí do ďalších rokov šťastne vykročiť. Môžete si
pripísať ďalší rok, nech šťastie a zdravie ešte dlho sprevádza Váš krok.*

Praje celá redakčná rada

DC	70	75	80	85	90	95
DC NÁDEJ	2	3		1		
DC ROZMARÍN	2	1			1	
DC PÚPAVA	1					
DC MARÍNA	1	1				
DC DÚBRAVA	6	3	6	2	1	
DC HARMÓNIA	9	8	3	5	1	
DC LIPA	1	1				
DC QUO VADIS		3	1	3	2	
DC NA UHLISKU		1	1	1	1	
DC POHODA		1				1

Občasník denných centier mesta Banská Bystrica – OKO

Redakčná rada: Angela Mušková , Ľubica Štubňová , Mária Rábeková

Vydavateľ: Mestský úrad, Odbor sociálnych vecí – KOMUCE, Robotnícka 12, Banská Bystrica,

www.banskabystrica.sk

Koordinátor: Ing. Adriana Tupá, denne.centra@banskabystrica.sk, +421 905 834 373

Neprešlo jazykovou korektúrou.